

Verslag Algemene Ledenvergadering (ALV) Human

Datum: 26 september 2020

Plaats: Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid in Hilversum

Aanwezig: 39 leden zie presentielijst (bijlage)

Aanwezig namens Human:

Magdeleen Sturm, voorzitter Raad van Toezicht

Willemien van Aalst, directeur/hoofdredacteur

Bert Janssens, eindredacteur (presentatie Klassen)

Hasse van Nunen, impactproducent (presentatie Klassen)

Kees Vlaanderen, eindredacteur (presentatie Vrijdenkers)

Eva de Breed, researcher (presentatie Vrijdenkers)

Christa Compas, directeur Humanistisch verbond

Verslag: Judith Dubero, Notuleerservice Nederland

1. Opening door Magdeleen Sturm

De voorzitter van de Raad van Toezicht, Magdeleen Sturm, opent de vergadering om 11.02 uur en heet alle aanwezigen hartelijk welkom.

In januari 2021 vindt de volgende Algemene Ledenvergadering plaats, waarschijnlijk digitaal om zoveel mogelijk leden de gelegenheid te geven aanwezig te zijn en mee te denken. Tijdens deze vergadering staat het strategisch beleidsplan 2022-2026 van Human centraal. Als input voor het beleidsplan over de toekomst van Human wordt een enquête uitgezet onder de leden met de vraag wat de leden vinden van de huidige programmering.

Human heeft nog geen 'normaal' jaar gekend. De omroep is nog een aspirant-omroep en hoopt de status van volwaardige omroep te bereiken in de volgende concessieperiode.

Dit najaar zijn de documentaireseries *Thuis op Zuid* en *Klassen* op de televisie te zien. Human heeft een mooie, actuele programmering gemaakt de afgelopen periode zoals *Medialogica*, de *coronadagboeken* en de *Brainwash Specials*.

Willemien van Aalst licht toe hoe Human heeft gehandeld toen de coronacrisis uitbrak. De eerste prioriteit was de veiligheid van de medewerkers en de programmamakers waar wij mee werken. Er is gezocht naar mogelijkheden om op kantoor te werken zodat de processen door konden gaan. Voorts moest een weg gevonden worden om de programmering zoveel mogelijk te continueren en de kwaliteit te borgen. Dat is goed gelukt.

Paraaf voorzitter: paraaf notulist:

Wel waren aanpassingen nodig, zoals bijvoorbeeld het verlengen van de draaiperiode van *Klassen*. Human heeft ook extra content gemaakt, zowel voor televisie (Medialogica kort, Brainwash Special) als online.

Er wordt een filmpje vertoond waarin wordt teruggeblikt op deze extra content.

De voorzitter geeft aan dat komend jaar een spannend jaar wordt. Het omroepbestel staat continu ter discussie. Er komt een nieuwe mediawet, deze moet per 1 januari 2021 van kracht zijn. Human hoeft dan niet langer 150.000 maar 50.000 betalende leden te hebben om een volwaardige omroep te worden. De samenwerking met een bestaande omroepvereniging, in ons geval de VPRO, is hierbij een voorwaarde.

De steun van de leden blijft belangrijk, de voorzitter doet een oproep op de leden om in hun eigen netwerk nieuwe leden te werven.

2. Klassen van de makers van Schuldig

Bert Janssens (eindredacteur) en Hasse van Nunen (impactproducent) geven een toelichting op de serie en het impactprogramma.

Human maakt nooit zomaar een programma, het programma moet impact op de samenleving hebben. De laatste opnames van *Klassen* worden op dit moment gemaakt, op verschillende plaatsen wordt er gemonteerd. Na de uitzendingen wordt een omvangrijke reeks van ontmoetingen in het land georganiseerd. De documentaireserie gaat over de kansenongelijkheid in Nederland. Is het diploma van onze kinderen gebaseerd op hun eigen kwaliteiten of speelt het opleidingsniveau van de ouders een doorslaggevende rol? Kinderen moeten in ons land al op een te vroeg tijdstip in hun leven een schoolkeuze maken die voor de rest van hun leven bepalend is.

Er worden drie korte fragmenten uit de serie vertoond.

Hasse van Nunen geeft aan dat Human een publieke omroep is en dus een publieke taak heeft. De omroep wil een verschil in de samenleving maken. Daarom gaat Human met *Klassen* het land in om de serie aan de juiste mensen te vertonen. De eerdere serie *Schuldig* van de makers Sarah Sylbing en Ester Gould, heeft aangetoond dat het verschil in de samenleving gemaakt kan worden. Met *Klassen* richt Human zich op het onderwijs. Daar is het meeste resultaat te behalen. De serie laat goed zien wat een enorm verschil er gemaakt kan worden wanneer er leerlingen worden ondersteund door bevlogen docenten of andere onderwijsprofessionals. Human ontwikkelt een scholenprogramma en bezoekt om te beginnen 25 scholen, er wordt met het hele schoolteam gewerkt. Elke docent gaat het onderwijs in omdat hij/zij kinderen gelijke kansen willen bieden. De praktijk is weerbarstig en de serie kan hierbij ondersteuning bieden. Het impactprogramma vindt in het voorjaar van 2021 plaats. Het is de bedoeling het project daarna verder uit te breiden. Het impactprogramma is kostbaar. Hasse van Nunen geeft aan dat er fondsen zijn geworven en ook het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap draagt financieel bij. De programmamakers werken vanzelfsprekend onafhankelijk.

Vraag uit de zaal

Paraaf voorzitter: paraaf notulist:

Wat is de stip op de horizon?

Bert Janssens antwoordt dat er in Nederland veel te vroeg geselecteerd wordt, ook in vergelijking met andere Europese landen. Omdat dit gebeurt verdwijnt snel de gemeenschappelijkheid in de cultuur. Alle aandacht gaat uit naar excellentie, hierdoor gaan talenten verloren.

Vraag uit de zaal

Een van de jongeren in de getoonde fragmenten is de slimste leerling van de klas met het slechtste rapport. Ook komt hij regelmatig te laat op school. Het is opmerkelijk dat deze leerling wel altijd stipt op tijd bij de opnames was. Wat zegt dit over deze leerling?

Bert Janssens antwoordt dat de school er blijkbaar niet in geslaagd is deze leerling te motiveren en de programmamakers wel. Ook stijgt de leerling waarschijnlijk in achting doordat deze aan een televisieprogramma heeft meegewerkt.

Er volgt applaus

3. Vaststellen jaarverslag 2019

Willemien van Aalst licht het jaarverslag toe.

We kijken terug op 2019 als een spannend jaar. Tijdens de ALV van juni 2019 werd de visie van minister Slob op de toekomst van de publieke omroep duidelijk. Twee zaken waren daarbij voor Human van groot belang: het minimum vereiste ledenaantal gaat van 150.000 naar 50.000 en de concessieperiode van de publieke omroepverenigingen wordt met een jaar verlengd. Aspirant-omroep Human wordt, als het aan alle voorwaarden voldoet, derhalve niet in 2021 een volwaardige omroep maar per 1 januari 2022. Dit heeft grote consequenties. Op financieel gebied omdat er een ledenwervingscampagne werd voorbereid en is stilgelegd. En ook voor de programmering. Wat de programmering betreft is Human doorgegaan met de vaste titels als *Het Filosofisch Kwintet*, *Medialogica* en *De Publieke Tribune*. Een nieuw programma dat vorig jaar werd uitgezonden op NPO 1 is *De staat van het klimaat*. De programma's van Human worden tot op heden meestal uitgezonden op NPO 2 en NPO 3 Human gaat het programma nogmaals maken, maar dan in de vorm van een quiz omdat het netmanagement van NPO1 denkt dat het klimaatprogramma daarmee een breder publiek kan bereiken. Vorig jaar heeft Human weer een aantal korte documentaires met actualiteitswaarde uitgezonden onder de titel: *2Doc Kort*. Deze werden na *Nieuwsuur* uitgezonden en kunnen op steeds meer waardering en aandacht rekenen. Er zijn ook programma's voor kinderen gemaakt zoals *Wat zou jij doen*. Deze serie krijgt dit jaar en in 2021 een vervolg. Het impactprogramma van *Wat zou jij doen* werd in samenwerking gemaakt met het Humanistisch Verbond.

De baten bedroegen in 2019 8.071.692 euro. De lasten bedroegen 7.796.636 euro. Het jaar is afgesloten met een positief saldo van 274.365 euro.

Dit is een mooi resultaat, zeker gezien het feit dat er werd gewerkt met een sterk negatieve begroting. Dit laatste was mogelijk omdat jarenlang gespaard is voor de noodzakelijke ledenwerfcampagne. Door het verlengen van de concessieperiode

met een jaar is ook de ledenwervingscampagne met een jaar uitgesteld tot in dit huidige jaar 2020. . Human is financieel gezond. De liquiditeits- en solvabiliteitspositie zijn goed. De accountant heeft dan ook een goedkeurende verklaring afgegeven.

Willemien van Aalst dankt zakelijk leider Elise Beukelman voor haar inzet.

Vraag uit de zaal

Waarom is *De vloer op* gestopt?

Willemien van Aalst: toen ik op 1 januari 2018 startte als nieuwe directeur van Human vernam ik al spoedig van de netmanager van NPO 3 dat het programma moest stoppen. Het programma werd voorheen uitgezonden op NPO 2 en viel onder de noemer 'drama'. Omdat het genre 'drama' verdween van de zender NPO2, verhuisde het programma naar NPO 3. Human heeft vervolgens gestreden om het programma nog twee jaar lang te behouden. Uiteindelijk is besloten, in nauw overleg met Peter de Baan die de pensioengerechtigde leeftijd behaalde en Bert Janssens (voormalig directeur Human en eindredacteur *De vloer op*, om te stoppen bij het 20-jarig jubileum. Human zoekt naar andere vormen om *De vloer op* voort te zetten.

Vraag uit de zaal

Bij de opsomming van de programma's wordt *Brainwash* gemist.

Willemien van Aalst antwoordt dat zij in haar toelichting op het Jaarverslag 2019 niet de intentie had om volledig te zijn. Maar vanzelfsprekend hoort *Brainwash* bij de kern van de Human-programmering. Human gaat daar zeer zeker in de toekomst mee door, op tv, radio en online. Er wordt tevens samengewerkt met het *Brainwash* festival en er worden in 2020 extra opnames gemaakt met Michael Sandel. *Brainwash* is een belangrijk platform voor Human.

Besluitvorming

De ALV van Human stelt het jaarverslag 2019 unaniem vast. **[Besluit]**

Er volgt applaus

4. Verlenging termijn voorzitter Raad van Toezicht: Magdeleen Sturm

Het voorstel is de termijn van de voorzitter van de Raad van Toezicht van Human, Magdeleen Sturm tot en met juni 2022 te verlengen.

De reden is dat in 2021 wordt bepaald of Human kan blijven bestaan en aan de eisen voldoet om een volwaardige omroep te worden. Ook moet in het komende jaar de samenwerking met de VPRO zijn formele beslag krijgen. Een voorzitterswisseling in 2021 is derhalve niet wenselijk.

Besluitvorming

De ALV van Human besluit de zittingstermijn van de voorzitter van de Raad van Toezicht, Magdeleen Sturm, te verlengen tot en met juni 2022. Alle aanwezige leden stemmen voor, op 1 onthouding na.

Paraaf voorzitter: paraaf notulist:

Er volgt applaus

5. Toekomst Human

Willemien van Aalst meldt dat het haar primaire taak is als directeur om omroep Human naar een volgende fase te brengen. Van groot belang voor de toekomst van Human is dat de aanpassingen van de Mediawet voor 1 januari 2021 in de Eerste Kamer, en daarvoor de Tweede Kamer, wordt goedgekeurd. Een sterke publieke omroep en externe pluriformiteit zijn belangrijk.

Human heeft nu 63.000 leden en wil een dynamische vereniging zijn.

Er wordt momenteel gewerkt aan het beleidsplan 2020-2026. Dit moet voor 1 februari 2021 zijn ingediend bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Het programmapakket wordt vormgegeven, duidelijk wordt gemaakt waar de omroep zich op wil inzetten en welke genres daarbij passen. Duidelijk wordt gemaakt wat de toegevoegde waarde is van de omroep met als basis de humanistische beginselen en uitgangspunten. De begroting en financiële armslag zullen gaan groeien. Het programmapakket zal groter worden. Voor Human zijn kwaliteit, verdieping en impact belangrijk. De omroep moet zich verhouden tot het concessiebeleidsplan van de NPO, Human moet aangeven welk aandeel de omroep wil innemen binnen het grotere geheel.

Human moet een samenwerkingsomroep worden met een bestaande omroep. Het ligt in de lijn der verwachting dat dit de VPRO zal zijn, de omroep waarmee al tien jaar wordt samengewerkt. Een samenwerkingsomroep betekent niet per definitie een fusie. De omroepverenigingen blijven, maar achter de schermen ('backoffice') zal intensiever worden samengewerkt. De wetgever bepaalt immers, en terecht, dat de bedrijfsvoering doelmatig, efficiënt en sober dient te worden ingericht. Het proces is gaande en heeft tal van juridische aspecten. In de ALV van januari 2021 staan we uitgebreid stil bij dit proces. Uiterlijk augustus 2021 weten we of Human kan blijven bestaan. Ondertussen gaat Human door met mooie programma's maken. Nu nog met een klein team, maar de grote stap die gemaakt gaat worden, wordt goed voorbereid. Er wordt samengewerkt met veel partners. Zo zijn er onder andere nieuwe afspraken gemaakt met het Humanistisch Verbond.

Vraag uit de zaal

Ik heb een project aangaande cliënten in de GGZ ingediend maar hier niets op teruggehoord.

Willemien van Aalst antwoordt dat de omroep veel programma-ideeën krijgt. Deze ideeën worden allemaal besproken op de hoofdredactie en getoetst of deze passen bij de omroep. Ook wordt de haalbaarheid ingeschat. Er wordt serieus naar gekeken. Willemien zegt toe te reageren naar degene die de vraag gesteld heeft.

Vraag uit de zaal

Krijgen de leden de gelegenheid iets te zeggen over het beleid van de omroep?

Willemien van Aalst antwoordt dat er hiervoor een extra ALV in januari 2021 wordt georganiseerd. De voorzitter vult aan dat er daarnaast een online enquête wordt

uitgezet en dat er nagedacht wordt over de wijze waarop Human de leden nog beter kan betrekken.

Er volgt applaus

6 .Vrijdenkers

Vrijdenkers is een nieuwe serie in ontwikkeling in het kader van het 75-jarig bestaan van het Humanistisch Verbond.

Christa Compas, directeur van het Humanistisch Verbond feliciteert Human met de mooie programma's die de omroep maakt.

Vrijdenkers is de rode draad in de geschiedenis van het Humanistisch Verbond. Het Humanistisch Verbond vangt vluchtelingen op die van het geloof zijn afgevallen. Deze vluchtelingen vertellen hun verhaal op het kantoor van het Humanistisch Verbond. Dit is een belangrijk deel van het werk. Human vertaalt het vrijdenken in een serie die in 2021 op tv te zien zal zijn en het Humanistisch Verbond door een tentoonstelling die gaat over vrijdenken en vrijdenkers in het Amsterdam Museum.

Er volgt applaus

Opmerking uit de zaal

Garmt Stuiveling bracht vroeger op zondagochtend op de radio een programma waarbij op simpele wijze de inhoud en het doel van het Humanistisch Verbond naar voren werd gebracht.

Christa Compas kent dit. Het Humanistisch Verbond doet ook nieuwe dingen en geven nieuwe interpretaties aan vrijdenken.

Het woord is aan Kees Vlaanderen (eindredacteur) en Eva de Breed (research en regie) van *Vrijdenkers*.

Kees Vlaanderen geeft aan dat de oprichter van het Humanistisch Verbond, Jaap van Praag 25 jaar geleden *Van God Los* maakte. De fragmenten van dit programma zijn helaas verloren gegaan. Er zijn nu plannen om een nieuwe serie te maken met hetzelfde thema in een nieuwe wereld. Jaap van Praag sprak over twee ankerpunten: de grote strijd en de kleine strijd. De kleine strijd betrof de emancipatie van niet-kerkelijken en de grote strijd kwam voort uit de tweede wereldoorlog. Jaap van Praag vroeg zich af hoe het mogelijk was dat de gebeurtenissen in deze oorlog konden plaatsvinden. Het nieuwe programma richt zich op de kleine strijd. Er zijn nog altijd mensen die vastlopen, twijfelen en moed nodig hebben om zich van god los te maken. *Vrijdenkers* is geen programma tegen religie.

Eva de Breed neemt de aanwezigen mee in welke research er voor het programma wordt gedaan en welke keuzes er gemaakt worden. Voorop staat dat de programmamakers niet negatief zijn over religie Het is de bedoeling het proces te laten zien dat mensen doorlopen. Dit proces duurt jaren en gebeurt in verschillende fases. Er is gesproken met mensen met verschillende religieuze achtergronden die allemaal hetzelfde proces doorlopen. In vier afleveringen wordt

op chronologische wijze aandacht besteed aan die fases. Er worden zoveel mogelijk verschillende achtergronden belicht. Er is gekozen voor het verhaal van mensen die het proces al doorlopen hebben of nog zoekende zijn. Binnen de Islam bevindt zich de grootste problematiek. Tijdens de research is gebleken dat in Nederland nog altijd niet iedereen in vrijheid kan kiezen om atheïst te worden. De samenwerking met het Humanistisch Verbond helpt. Het is niet makkelijk om toegang te krijgen tot de Islamitische gemeenschap. Het Humanistisch Verbond organiseert bijeenkomsten met vluchtelingen, hier kunnen interessante gesprekken met mensen gevoerd worden.

Er volgt applaus

Wordt er ook nagedacht over een programma dat gaat over de tijd nadat mensen los zijn gekomen van het geloof. Deze tijd is voor deze mensen niet gemakkelijk.

Kees Vlaanderen antwoordt dat de kern van het programma is dat mensen in vrijheid kunnen denken.

7. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen vragen voor de rondvraag.

De voorzitter sluit de vergadering om 12.37 uur en nodigt alle aanwezigen uit voor een lunch. De aanwezige medewerkers van Human zullen tijdens de lunch rondlopen om vragen te beantwoorden.

Er volgt applaus

